

T.B.M.M. Başkanı

Sayın Kaya Erdem'in Konuşması

Sayın Cumhurbaşkanım,

Sayıştay'ımızın Değerli Mensupları,

Sayın Konuklar,

Bugün iki mutlu olayı birden yaşıyoruz. Türk Yargı sistemi içerisinde köklü bir yargıya sahip olan Sayıştay'ımızın 129. Kuruluş yıldönümünde büyük önem ve değer verdiğimiz mali denetim işlevinin titizlikle ve başarıyla yerine getiren Sayıştay'ın tüm mensuplarını en iyi dileklerle kutluyorum. Bana mutluluk veren diğer bir husus da, ağır ve kapsamlı bir görevi yürüten Sayıştay'ın yüksek konumuna uygun olarak çağdaş ve modern bir binaya kısa zamanda kavuşmuş olacağıdır. Bugün temelini atacağımız yeni binanın hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Bilindiği gibi, kuvvetler ayrılığı ilkesine dayalı demokratik rejimin temel organı, millet adına yasama yetkisini kullanan ve denetim görevini yerine getiren parlamentodur. Parlamentolar yürütme organını denetleme görevlerini tam olarak yapabildikleri ölçüde, ülkede demokrasinin yerleşeceği, güçleneceği bir gerçektir. İşte bu denetimin bir kısmı; Meclis adına Sayıştay'ca yerine getirilmektedir. Demokratik batı ülkelerinde demokrasinin gelişme süreci içerisinde 19. yüzyılın ortalarından itibaren bütçe hesaplarının denetimini yapan bazı devrede yargı yetkisi bulunan, aynı zamanda denetim sonuçları ile mali sonuç doğuran idari işlemler hakkında parlamentoya rapor veren Sayıştay'lar kurulmuştur. Bu gelişmeye paralel olarak 30.5.1862 tarihinde kurulan Türk Sayıştay'ı da Anayasal konumu, Devlet bütçesinin denetimi hakkındaki görev ve yetkileri, kesin hüküm verme yetkisine haiz yargısal fonksiyonu ve parlamento ile ilişkileri bakımından pek çok demokratik batı ülkesi modelinde olduğu gibi denetim ve yargılama görevini liyakatle yerine getirmeyi sürdürmektedir.

Cumhuriyetimizin kuruluşu ile TBMM adına denetim yapmak üzere, yeniden teşkil edilen Sayıştay'ın günümüze kadar geçen zaman içerisinde anayasal konumu ve yargı fonksiyonu giderek güçlenmiş, denetim faaliyetleri etkinleşmiş ancak, TBMM ile ilişkileri kısmen yasal düzenlemelerden kaynaklanan nedenlerle genelde sınırlı kalmıştır. Günümüzde bütün gelişmiş demokratik ülkelerde Sayıştay'lar parlamentoların yürütme organı üzerindeki mali denetimine esas verileri sağlamak yanında, Devlet kaynaklarının tasarruflu kullanımı, idarelerin etkin ve verimli çalışıp çalışmadıkları, mali ve idari organizasyondaki hatalar, yapılması gereken yasal düzenlemeler hakkında parlamentoya periyodik ve kapsamlı raporlar hazırlayan kuruluşlar haline gelmişlerdir.

Bu gelişmeleri izleyen ve çağdaş denetim tekniklerini uygulamak üzere hazırlık içinde bulunan Sayıştay'ın öncelikle yasal imkanlar çerçevesinde mali denetim sonuçları hakkında Meclisimize kapsamlı bilgiler iletmesinde fayda bulunmaktadır. TBMM çağdaş bir mali denetimin sağlanması için gereken kanuni düzenlemeleri yaparak Sayıştay'ın bu konudaki çalışmalarına kuşkusuz yardımcı olacaktır. Sayıştay Kanununda parlamentoya sunulan Sayıştay raporlarının genel görüşme konusu yapılacağı konusundaki hüküm, hazırlanmakta olan TBMM İç Tüzüğüne yansıtılarak, Meclisin daha etkin bir mali denetim gerçekleştirileceğı inancındayım. Milli konularla ilgili kanunların hazırlanmasında bu kanunlarda engin bilgi ve tecrübesi bulunduğu kuşkusuz olan Sayıştay'ın görüşlerinin alınması mali rejimimizin geliştirilmesine ve yürütmenin etkinliğine önemli faydalar sağlayacaktır. Sayıştay'ın görev alanında bulunan bu prosedürün önümüzdeki dönemde daha fazla uygulanmasına imkan sağlanacağına içtenlikle inanıyorum.

Sayıştay'ımızın özetle değındiğim bu önemli ve yoğun faaliyetlerinin gereğı gibi ve başarı ile yürütülebilmesi için bugün temelini atmakta olduğumuz yeni binasının en kısa zamanda tamamlanacağı inancı içinde sizleri en içten sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.